

jemkov od aktivnih na penzijske, upokojeni nastavniki in uradniki ministrstva prosvete predajajo najskrajnejši bedi.

Predlog tov. P. Močnika (Mežiška dolina): 1. UJU naj izdela predloge: a) za cenitev naturalnih stanovanj, b) glede dotične izvršilne naredbe. 2. Za ponovno zahtevo primerne vodstvene nagrade, ki naj se vnese tudi v novi šolski zakon. 3. Zakonska določba glede brezplačnega zdravljenja v bolnicah naj se čimprej izvaja tudi v Sloveniji.

Tov. Ivan Dimnik stavi v debati sledeči predlog: Predsedniki okrajnih učiteljskih društev naj takoj zberejo konkretne slučaje od svojih članov, kaj naj se upošteva pri ocenjevanju naturalnih stanovanj, kdo naj bi jih ocenjeval itd. Posebni slučaji naj se navedejo s točnimi podatki, da se lahko vodstvo organizacije sklicuje nanje in jih citira pri svojih predlogih na višja mesta. Vodstvo organizacije iz vsega elaborata izdela svoj predlog, ki naj vsebuje zahteve učiteljstva glede vseh zadev, ki naj pridejo v poštev pri izvršilni uredbi glede ocenjevanja naturalnih stanovanj.

Litijsko okrajno društvo je stavilo predlog radi upoštevanja ugodnosti po pragmatiki (čl. 40. in 137.) za enorazrednice in radi dnevnic o priliki sklicanja okrajnih učiteljskih konferenc. Društveni predsednik tov. Janko Levstik utemeljuje predloge, ki se po kratki debati sprejmejo. Tov. Gnus predlaga, naj se pošlje resolucija na ministrstvo prosvete za otvoritev kredita za okrajne konference.

V razpravo pride predlog ljubljanskega učiteljskega društva v zadevi prispevkov okrajnih društev v fond ljubljanskemu in mariborskemu odseku za učiteljski naraščaj. Predlog se razdeli vsem okrajnim društvom, da se o njem izjavijo do pokrajinske skupščine.

Tov. Karel Mavrič (Ljutomersko društvo) stavi predlog, naj se ponovno urgira vpoklic našega zastopnika, referenta v ministrstvo prosvete.

Izjavi se zaupnica in zahvala predsedniku UJU tov. Milutinu Stankoviču za njegovo neumorno delo ob priliki uvrstitve učiteljstva po novem činovniškem zakonu. — Soglasni sklep se sporoči brzojavno.

Predlog ožjega sosveta glede pokrajinske skupščine.

(Poročevalec: Ivan Dimnik.)

Z ozirom na predloge raznih društev, da naj se manjvažni predlogi okrajnih društev ne razpravljajo na pokrajinski skupščini, posebno pa, da naj se ponovno ne razpravlja o vprašanjih, ki se ponavljajo od leta do leta, se je ožji svet na zadnji seji podrobno bavil z vprašanjem ureditve razprav na letošnji pokrajinski skupščini.

Prišel je do sledečih zaključkov: Z razpravami podrobnih predlogov se je začelo v brezplodne debate, ki niso rodile pozitivnih uspehov, vzele so pa mnogo časa. Razprave so radi tega izgubile na sistematični in programatičnem postopanju ter zaradi tega tudi niso rodile onih enotnih uspehov, ki bi jih morale imeti.

Da bo imela letošnja skupščina čimveč pozitivnega in nam bo dala programatične smernice za naše ravnanje in delovanje, je ožji svet sklenil predlagati širjemu sosvetu sledeči postopek:

1. Odsekom se odkažejo samo načelni predlogi okrajnih učiteljskih društev, o katerih je treba zavzeti principiarno skupno stališče.

2. Da bodo razprave v odsekih čimpozitivnejše in da bodo odseki pripravili programatična vprašanja za delegacijo in skupščino, naj se jim odkaže po programu še posebno temo, o kateri naj razpravljajo. Referenta je določiti že vnaprej, da izdela referat in eventualne smernice za resolucije.

3. Teme vseh razprav v odsekih se objavijo v dnevnem redu skupščine in je pozvati delegate, da se udeležijo odsekovih sej in razprav. S tem bodo delegati tudi med odsekovimi sejami plodonosno izrabili čas na skupščini in pripomogli skupni in enotni idejni orientaciji.

4. Na podlagi referata se v vsakem odseku razvije debata in se končno postavijo na podlagi v referatu podanih misli in debate kratke resolucije, kot smernice za delovanje članstva in vodstva organizacije v dotičnem vprašanju.

5. Te resolucije potem delegacija še lahko izpremeni, ker o njih razpravlja, in jih sprejme.

6. Na glavni skupščini se te smernice celotno samo prečitajo in brez debate odobre.

Ožji svet se je tudi že posvetoval o najaktualnejših programatičnih vprašanjih, ki naj bi se stavila na dnevni red odsekov in skupščine. Določil je sledeče razprave in referente, ki naj se jih naprosi, da prevzamejo poročila v odsekih:

1. Narodno - prosvetni odsek: Organizacija šolskih odrov in naših knjižnic. (Tov. Fr. Ločniškar).

2. Odsek za obmejno šolstvo in neodr. ozem.: Položaj obmejnega šolstva in nujni koraki za odpo- moč. (Tov. A. Hren).

3. Tiskovni odsek: Naš tisk in naše naloge za osvojitve javnega mnenja. (Tov. Iv. Dimnik).

4. Gospodarski odsek: Naše gospodarske ustanove in moralna podpora s strani organizacije. (Tovariš Rado Grum).

5. Kulturno pedagoški odsek: Organizacija kulturnega gibanja našega stanu. (Fran Martinc, nadučitelj, Št. Janž Dr. polje p riPtuju).

6. Odsek za naraščaj: Vzgoja našega stanovskega naraščaja za iz- venučno delovanje učiteljstva. (Tov. Andrej Škulj).

7. Obrambno - pravni odsek: Posebni disciplinarni predpisi za učiteljstvo, po čl. 170. uradniškega zakona. (Tov. A. Gnus in tov. H. Šumer).

8. Stanovsko in šolsko-politiški odsek: Najnujnejše smernice za poslovanje naše organizacije. (Tov. R. Dostal).

Za glavno skupščino:

1. Prvo razpravo in referenta se je pustilo odprto, da ga določi širši svet.

2. Nadzorstvo in nadzorniki osnovnih in meščanskih šol. (Tov. Lj. Potočnik, nadučitelj v Štorah).

Predlog: Prosim, da se širši svet izjavi o predlogu ožjega sosveta in ga izpopolni.

V slučaju, da širši svet predlog sprejme, naj vsak predsednik opozori delegate, da se udeleže razprave v kateremkoli odseku in naj potem o razpravi poročajo pri prvem zborovanju okrajnega učiteljskega društva. Katero društvo ima po več delegatov, naj se delegati dele po odsekih in tudi predsedniki naj se udeleže delovanja v odsekih.

Širši svet je sklenil: Pokrajinska skupščina se vrši dne 5. in 6. julija t. l. Določitev kraja se prepusti ožjemu sosvetu, ki naj se tozadevno sporazume z dotičnim okrajnim učiteljskim društvom. Tudi za drugo temo na glavni skupščini se je prepustila odločitev ožjemu sosvetu. Za 5. točko v odsekih je bil predlagan tov. Martinc, za 2. točko glavne skupščine tov. Lj. Potočnik. V ostalem je bil v celoti sprejet predlog referenta.

Ob pol 14. uri zaključil tov. poverjenik lepo uspelo sejo širjega sosveta. Parlamentarni potek zborovanja je ponovno pokazal, kako potrebne so take seje širjega sosveta, kjer se da o podrobnih stanovskih vprašanjih še bolj intenzivno razpravljati kot na delegacijah in pokrajinskih skupščinah. Zato naj skrbijo okrajna društva, da bodo v bodoče res vsa zastopana, bodisi po svojih predsednikih, ali po kakem drugem zastopniku društva.

R. D.

Nove draginjske doklade.

II. kategorija:

učitelj(ice) in otroške vrtnarice z maturo na učiteljsku.

Službena leta	Položajna grupa	Mesečna draginjska doklada	
		II. drag. raz.	III. drag. raz.
1. — 14.	5., 4. in 3.	900 Din	800 Din
15. — 20.	2.	1000 Din	900 Din
21. naprej	1.	1100 Din	1000 Din

III. kategorija:

otroške vrtnarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Službena leta	Položajna grupa	Mesečna draginjska doklada	
		II. drag. raz.	III. drag. raz.
1. — 15.	4., 3. in 2.	800 Din	750 Din
16. dalje	1.	900 Din	800 Din

Pripombe k tabelam.

Te draginjske doklade so veljavne od 1. maja 1924. Doklade so veljavne samo za prevedene učitelje; za upokojence izide posebna draginjska uredba.

3. Uvrstitev je razvidna iz službenih let, ki so na prvem mestu v tabeli in položajnih grupah, v katere je vsakdo uvrščen po dekretu.

4. V II. draginjski razred spadajo v Sloveniji: vsa mesta in kraji, kjer so okrajna glavarstva; v III. draginjski razred, vsi ostali kraji.

5. Draginjska doklada za ženo znaša 150 Din na mesec. Ne pristoji možu, če je žena drž. uradnica ali upokojenka.

6. Draginjska doklada za otroke znaša po 150 Din na mesec za vsakega otroka.

7. Poročene učiteljice prejemajo le polovične draginjske doklade.

Vse organizirane tovarišice in tovariše, ki imajo kakršnokoli vprašanja k tabelam in o drugih zadevah, naj takoj sporoče svoja vprašanja, da jim odgovorimo v listu.

Stare in nove draginjske doklade.

(Primerjalne tabele.)

II. kategorija:

učitelj(ice) in otroške vrtnarice z maturo na učiteljsku.

Službena leta	Mesečna draginjska doklada					
	II. drag. razred			III. drag. razred		
	Stara drag. dokl.	Nova drag. dokl.	Razlika	Stara drag. dokl.	Nova drag. dokl.	Razlika
1. — 6.	780	120	900	900	—	0
7. — 14.	840	150	990	900	90	840
15. — 20.	840	150	990	1.000	+ 10	780
21. — 27.	840	150	990	1.100	+ 110	780
27. dalje	900	270	1.170	1.100	— 70	840

III. kategorija:

otroške vrtnarice in učit. žen. roč. del brez mature.

Službena leta	Mesečna draginjska doklada					
	II. drag. razred			III. drag. razred		
	Stara drag. dokl.	Nova drag. dokl.	Razlika	Stara drag. dokl.	Nova drag. dokl.	Razlika
1. — 15.	510	—	510	800	+ 290	510
16. dalje	510	—	510	900	+ 390	510

Vestnik za učiteljski naraščaj.

NASVET NAJMLAJŠIM TOVARIŠEM.

(V Dalmaciji!)

Zopet se bliža šolsko leto kraju in vstopilo bo v učiteljski stan večje število najmlajših članov. Treba si bo poiskati službe, kar pa postaja z ozirom na malo število prostih učnih mest vedno težje. Ob tej priliki je torej umestno, da opozorim svoje bodoče tovariše na nekaj.

Pogledati je treba preko plotu ožje domovine, tja med brate Srbe in Hrvate, kjer ni šolstvo na tako visoki stopnji kot v Sloveniji. To sta predvsem Dalmacija in Bosna in Hercegovina. Tu vlada precejšnje pomanjkanje učiteljstva in bi bili slovenski učitelji z odprtimi rokami sprejeti. Čudno, da je po petletnem bivanju v osvobojeni domovini tako malo slovenskih učiteljev odšlo v te kraje. Vzrok bo menda v tem, da vlada med Slovenci o teh krajih precej nejasnih, da ne rečem krivih pojmov. Govori se često o nekem divjaštvu, nekulturi itd. Naš bratski narod je ohranil tu v mnogem svoje stare običaje, marsikje igrajo »gusle« isto vlogo kot knjiga, a vse to ni na škodo narodovemu značaju. Trdil bi celo nasprotno, kajti narod je fizično in duševno zdrav, dober, iskren in prirodno inteligent; vsa svojstva, ki mu zagotavljajo lepo bodočnost. Zato bo vsakemu mlademu učitelju med njim življenje prijetno in kdor pozna pravo taktiko, bo z njim prav lahko izhajal. Narod je povsod napram učitelju ustrežljiv. Poučno in koristno je za mladega učitelja, da spoznava tako zanimiv narod, njegove običaje in predvsem njegov jezik. Že radi samega jezika, ki se ga naučiš mimogrede, se izplača, da gre vsakdo za par let med brate Srbe in Hrvate.

Jasno je, da se ne more zahtevati tu velikih udobnosti in se mora vsakdo zadovoljiti z vsem priprostim in enostavnim. A to naj nas, tovariši, ne ovira! Mislim, da med vami ni mehkužcev in da je še mnogo takih, pri katerih ideali prevladujejo v duševnem življenju. Vi ste mladi, pred vami leži življenje, ki hrka, obliči, lomí in razbija. Doma, kjer stojite pod raznimi vplivi, ki vam onemogočajo svobodni razvoj vaše osebnosti, vas ne more življenje tako izrazito razviti, kakor na tujem. Zato vsi, ki čutite v srcu pogum in moč, vrzite se tja v sredino življenjskega toka, ki vas ne bo zdrobil, ako niste iz stekla, temveč izklesal iz vas

prave osebnosti, ki jih rabimo za bodočnost. Ako bodo za koga morda težki prvi dnevi, bo znal pozneje ceniti ta čas, ki mu je razvil moč in oblast nad samimi seboj.

Te besede naj vam služijo v resno premišljevanje.

Vaš tovariš Slovenec-Dalmatincec.

Splošne vesti.

ZA POLNE DNEVNICE POROČENIH UČITELJIC.

Z velikim zadovoljstvom smo zasledovali razplet rešitve tega vprašanja, saj je tvorilo to vprašanje eno onih zahtev, ki smo jih stavili v slednjo našo spomenico in ki je postala tudi zahteva vsega organiziranega državnega uradništva.

Samo preden se je dalo pojasniti to socialno krivično odmero na merodajnih mestih. Končno je uspelo, in je finančni minister obljubil, da bo uredil to vprašanje, če bo dana finančna možnost za to. Pozneje je na to popolnoma pristal in je dal zadevo tudi publicirati, tako da smo bili trdno uverjeni, da se končno rešimo tega vprašanja.

V resnici je bilo to vnešeno v načrt draginjske uredbe, a kako? Člen 11. se je prvotno glasil:

»Ako sta mož in žena v aktivni državni službi v istem kraju, in to v 3. draginjskem razredu, ne moreta prejemati polne osebne doklade. Ena se zniža za polovico.«

Z drugo besedo se to pravi, da dobe poročene učiteljice na deželi polovične dnevnic, v mestih pa cele.

Ko je izvršilni odbor UJU to zaznal, je šel takoj 18. t. m. korporativno k ministru prosvete, da protestira proti taki uredbi in je zahteval, da naj se vsem poročenim učiteljicam priznajo polne dnevnic. V največje presenečenje vsega odbora pa je minister prosvete izjavil, da je ministrski svet na seji prej ta dan izpremenil ta člen tako, da prejemajo vse poročene državne uradnice polovične dnevnic.

V imenu vsega organiziranega učiteljstva je na to izjavo ponovil predsednik UJU razloge, ki opravičujejo zahtevo poročenih učiteljic ter je v imenu vsega učiteljstva izrazil nezadovoljstvo nad tako odločbo in podal primeren protest v imenu Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva.

Zadnja »Narodna Prosveta« odločno nadaljuje boj zoper to krivico.

— **Poverjeništvu UJU v Ljubljani je obnovilo vse svoje zahteve** za katere se je potezalo v zadnjem času, in ki še niso rešene ter jih je predložilo novemu ministru prosvete g. Svetozarju Pribičeviću. Med drugim se je zavzelo tudi za to, da prenese minister prosvete v večjem obsegu po čin. zakonu več pravic na šefa prosvetnega oddelka v Ljubljani, tako tudi dopuste do 40 dni i. dr. Kakor doznajemo, se je zahtevi Pov. UJU v polni meri ugodilo in je tako dovoljenje že izdano. Opozarjamo vse člane, naj zatorej udobnosti dopustov izrabljajo le v nujnih slučajih, da se izognemo očitku zlorabe, ter da se nam s takim postopanjem ne otežkoči utemeljevanje takih naših zahtev. Med drugim se je Pov. UJU tudi odločno zavzelo za izplačilo dinarskih penzij onim 55 upokojencem iz leta 1919.

— **Rešitev izplačila dinarskih pokojnin upokojencem iz leta 1919.** Dolgotrajni vztrajni borbi se je posrečilo doseči rešitev prevoda na dinarske plače upokojencem iz leta 1919, med 23. julijem 1919 in 1. septembrom 1919. Prizadetih je bilo 55 slovenskih učiteljev, od katerih so žal med tem že 4 umrli. Pov. UJU je po posredovanju g. nar. posl. J. Reisnerja dosseglo ugodno rešitev te zadeve, a s tem še ni bilo rešeno izplačilo. Glede tega je Pov. UJU sedaj posredovalo pri ministru prosvete g. Svet. Pribičeviću. Kakor doznajemo, je sedaj dobila finančna delegacija v Ljubljani že tozadevno odločbo in je s tem to vprašanje stopilo korak naprej in se bliža svoji končni rešitvi. Seveda sta pri tem še dve stopnji, t. j. izplačilo dinarskih penzij in izplačilo razlike za nazaj.

— **Draginjske doklade za upokojence.** Finančni minister dr. Stojadinović je izjavil o novih draginjskih dokladah uradnikom, da se je dala le na ta način hitro rešiti ta v resnici neodložljiva zadeva. Ker je podala vlada ostavko, se ne more baviti z vprašnji, ki zahtevajo daljšo proučevanje in razpravljanje. Zato je s hitro uredbo začasno uredila prejemke aktivnim državnim nameščencem. Doklade upokojencem se niso mogle urediti s to naredbo. Potrebno je, da se njihovo vprašanje uredi s posebno uredbo, ki mora